

ÚVODNÍK

Vážený a milý čtenáři,
právě otvíráš první číslo podivuhodné literární revue, která si klade za cíl představit ti několik osob, v jejichž životě hraje jistou významnější roli literární tvorba. Mním tím všechny ty, kteří jsou hnáni podivuhodnou silou k tomu, aby své vize, pocity či vlastní příhody zaznamenali a poslali dál. Již několik let svého života věnuji tomu, že se díla takových osob snažím šířit mezi čtenáře. Literární zine VIA IMMUNITA je dalším pokusem, jak tyto snahy posunout zase o kousek dál. Ve světě, který je primárně zaměřen především na pasivní konzum, považuji všechny lidi, jež nějak pozitivně aktivně tráví svůj život, za úctyhodné. Všichni ti, kdo nerezignovali na náročnější duševní život, si zaslouží podporu! Díky vám všem! Doufám, že je z těchto slov pochopit, že zde není řeč pouze o literátech!!!

Tomáš
tomas.sibek@centrum.cz

MOTTO

Neschůdná cesta nám prozradí o naší duši mnohem víc. Ukáže nám, jací skutečně jsme. Zlatá střední cesta je pokrytá pozlátkem. Jen odhodlání k tomu být skutečně jiný než dav ze zlaté střední cesty je způsob, jak se posunout dál. Sám cítím, že to je dlouhodobý boj s vlastní leností a pohodlností.

VÝTVARNÍK ČÍSLA: JAN KRUMPHANZL (*1976)

Výtvarníkem čísla se stává Jan Krumphanzl, expresivně surrealistický malíř, který mne zhruba před půl rokem kontaktoval a vyzval ke spolupráci. Mou výzvou, aby pro obálku tohoto zinu vytvořil originální linoryt, vyslyšel. Při tvorbě linorytu se nechal inspirovat názvem VIA IMMUNITA (česky Neschůdná cesta). Dílo se povedlo a mě naprosto uchvátilo. Vzhledem k tomu, že Jan Krumphanzl je rozhodně zajímavá osobnost, přináším zde jeho malý portrét. Závěrem musím upozornit, že v listopadu 2005 probíhá v kavárně Černá kočka (Thámová 4, Praha 8) výstava s názvem Procitnutí, v níž Jan Krumphanzl předvádí své nejnovější výtvarné počiny. Určitě stojí za vidění!

Dále musím upozornit na projekt BIO GALLERY, což je vlastně velká www prezentace Jana Krumphanzla. Nejedná se však o pouhou prezentaci rozsáhlého autorova díla. J. Krumphanzl je známý tím, že se snaží upozorňovat i na další umělecké a kulturní projekty, takže na www.biogallery.cz naleznete i různé zajímavé odkazy.

Jan Krumphanzl

grafik, ilustrátor, performer, experimentátor v sexuálním umění, hudebník

„Život je nikdy nekončící bludiště pro naši hladovějící duši. Každý prožitek a okamžik je kouskem jídla a je dobré se příliš nepřecpávat. Takže je potřeba milovat, odpouštět, hledat, nacházet ale i ztrácet, abychom nepřišli o poznávání nového. Nikdy bych nechtěl skončit u setrvačnosti každodenního stereotypu. Život je přeci tak bohatý, že je každý den co objevovat. Takže si myslím, že jsem spokojený s tím, jak jsem se rozhodl žít a vnímám dobré i zlé jako pozitivní energii.“

„Narodit se, je v podstatě prvním krokem k sebestrukci, toto vědomí mně dohnalo k tomu, že každý okamžik zbytku života si pořádně vychutnám.“

Jan Krumphanzl o sobě

Jan Krumphanzl se narodil v okresním městě Berouně. Brzy zjistil, že nejen toto město je mu malé ale, že se cítí těsně v celém podělaném světě, kde se jaksi hodnoty uznávají velice podivně a čím je člověk neosobitější a průměrnější, tím snadněji dosáhne úspěchu. Rozhodl se jít na věc po svém a nikomu nic nezůstat dlužný a před nikým se nesklánět a nevyužívat vlezdoprdelectví, jenž v této společnosti je mnohdy jedinou podmínkou k cestě vzhůru. Jan Krumphanzl se rozhodl zůstat sám sebou a srát na předepsaná pravidla této společnosti. Jako zastávce umělecké přirozenosti odmítnul doporučení studia na výtvarné škole, kde by se stal jen dalším stínem některého z profesorů. Jak rádi se umělci chlubí, u kterého profesora studovali a čí že jsou cvičené opičky. Jan Krumphanzl se věnoval grafice a ilustraci doma na svém starém peřínáku a po nocích hledal inspiraci a vzrušení po barech.

V roce 1996 prvně s velkým úspěchem uskutečnil svoji výstavu a následovala řada dalších prezentací. V roce 1999 vystavoval prvně na mezinárodní úrovni na ruském bienále grafiky a v roce 2000 se stává majitelem internetové galerie Bio Gallery. Následují další výstavy vedle takových osobností jako je Jan Saudek nebo Olbram Zoubek. Později vystavuje s americkým grafikem Micko. Pořádá společně s Janem Kristoforim výstavu Jsem strachy bez zábran a stává se jedním z těch vybraných umělců, které se rozhodla prezentovat americká společnost WWAR po celém světě. Následují výstavy v Polsku, Japonsku či ve Spojených Arabských Emirátech. Internetová galerie Camarila's Image Gallery zařazuje tvorbu Jana Krumphanzla vedle takového umělce jako je H. R. Giger. Krumphanzl se také stává členem SCA (společnost pro současné výtvarné umění) a účastní se několika zajímavých projektů (např. projekt Umění cestujícím v hromadné dopravě města

Brna). Krumphanzl začíná také se svoji múzou Alicí pracovat na avantgardních sexuálně uměleckých projektech, kde využívá menstruační krve a ženského přirození při tisku grafiky na papír. Při prezentaci tohoto cyklu menstruačních tisků má Krumphanzl drobné problémy s městskou galerií, která se obává reakce veřejnosti, ale nakonec se výstava koná díky podpoře jiných umělců a uznávaného sexuologa Radima Uzla. V roce 2004 se začíná Krumphanzl věnovat také knižní ilustraci. První kniha s názvem Porno, kterou ilustruje je pokračování kultovního románu Trainspotting autora Irvine Welshe. Následuje kniha Josefa Veselého Noční Vycházky a následují další připravované tituly.

Jan Krumphanzl vedle výtvarného umění experimentuje také s hudbou a psaním. Poslední dobou sice už méně, ale v plánu má jak hudební CD, tak několik vlastních knih.

Gnu

Pražská kapela, které vznikla v roce 1991 a která ve své tvorbě pokračuje dál. Za dobu své existence nahrála 2 LP a zlomila srdce několika desítkám posluchačů. Je to málo nebo hodně? Když jsem je letos viděl na srpnové akci Silver Rocket Summer Saga na hradě Točnick, byl jsem naprosto přesvědčen o tom, že tato muzika má sílu, která s člověkem zamává. Takže to, co Gnu dokázali, je pro mě rozhodně hodně. Tahle hudba obstojí i po stém poslechu. Jakoby vám deska doma zrála, každý další poslech je intenzivnější. Texty, které považuji se poezii, fungují společně s hudbou v dokonalé harmonii, tak se trochu bojím, jestli jejich uveřejnění v tištěné podobě, není trochu hloupý nápad. Když je čtu, cítím rytmus z písni. Věřím však, že většina čtenářů Gnu znát nebude, a tak budete texty kapely vnímat zprvu jako básně. Počkejte, až si je pak poslechnete i s hudbou - zjistíte, že jste znali jen jeden rozměr básně! Více na adrese www.silver-rocket.org.

Z rozhovoru s Adamem Nenadalem, autorem textů Gnu

čerpáno z <http://www.freemusic.cz/clanky/1193.html>

Ted' možná trochu překvapivá otázka, ale vzhledem k tomu, že hodně tvrdých kapel zpívá anglicky, proč vy zrovna v češtině?

Pro mě je čeština přirozená volba. Texty jsou pro mě dost důležitý a zásadní a v těch textech je hodně cest, který dávají člověku možnost uchopit je po svém, ale já se potřebuju spolehnout na to, že budou mít aspoň přibližnej emocionální dopad, jakej zamejšším. Člověk, který to poslouchá, si z toho asi nevezme ten samej význam, jakej to má pro mě, protože ty texty nejsou jednoznačný. Ale potřebuju, aby ten dojem byl podobnej tomu pocitu, kterej z toho mám já a to je u angličtiny nemožný dosáhnout a taky si myslím, že moje texty jsou dost složitý na to, aby se daly nějakým způsobem převést jednoznačně. Je tam spousta asociací... to by ani nešlo o překlad jako spíš o nějaký převedení. Já ale hlavně

necejtím žádný nutkání zpívat anglicky a jsem spokojenej s tím, co řeknu v češtině a do té muziky to sedí. Vůbec jsem se nesetkal s problémem, o kterým tady mluví spousta anglicky zpívajících kapel - totiž že to nejde nacpat do muziky a že angličtina je pro rockovou muziku jednoznačně lepší. Já jsem poslouchal spoustu desek a nepřišel jsem na žádný omezení, který by mi ta čeština nachystala. To spíš kdybych musel psát anglické texty, to by bylo omezení. Nutí tě to ke zkratce, protože věci jdou anglicky vyjádřit určitejma frázema a to se teď vůbec nebavím o popové produkci, ale i v rockové muzice je nacpaná taková spousta kliše a zjednodušení, až mě to uráží. Pro mě texty fakt nejsou nějaká banalita. Když píšeš česky, těm věcem musíš na sto procent věřit, protože na pódiu se mnohem jednodušším způsobem dá schovat za nějakej anglickej blábol... když ty lidi řvou "I love you", to je nic, to umí každá nula a není v tom většinou kousek emocí, ale v češtině ti ty lidi líp rozumí a říct MILUJU TĚ, to už je o něčem jiném, to musíš mít opravdu v sobě.

Kde se inspiruješ k těm textům? Literaturou?

Já samozřejmě čtu, ale ne kvůli textům. Určitě se nějaká inspirace objeví i tam, ale moje texty vznikají na dojem z hudby. My když uděláme nějakou věc a už jsme s tím zvukem nějak srozuměný, tak už vím, o čem bude, co ten zvuk evokuje - i když ještě nevím přesně, jaký budou slova.

Mezi vaší první a druhou deskou je rozdíl, ta druhá je poněkud klidnější, i když naživo se asi zase tolik nezměnilo.

Jsmo zvědav, co na to řeknou lidi. My jsme tady měli nálepku nějaký noise kapely, vždycky to bylo něco jako "drsní a syroví chlapi z Gnu to rozsekali" a podobně... A naživo to tak máme pořád, řežeme do těch kytar jako na začátku. Jenže jsem získal pocit, že jsme se pak pro lidi stali pouhou atrakcí. Byl to fakt upřímnej, pudovej nářez, ale my jsme pak z těch lidí na koncertech dostávali hrozně málo energie. Cejtli jsme z nich takový to: "Tak - a

bavte nás." Někdy bylo dobrý, když jsme hráli úplně PROTI nim, když jsme cítili, že ty lidi nás nesnášej. Aspoň mně se takhle hrálo někdy hrozně dobře, ale je to brutálně fyzicky náročný, vyčerpávající a těch čtyřicet minut tě unaví jako zuřivá válka. Jsem pak úplně hotovej. Lidi, kteří nás měli zafixovaný jako tu drsnou kapelu asi budou zklamaný, že tam není víc těch hustejch pasáží (i když tam podle mě furt jsou, ale jinde). Myslím, že je tam spousta silnejch míst, ale ta síla je trochu odlišná. Je intenzivnější, hlubší. Já se to vždycky snažím nějak pojmenovat, protože je to pro mě důležitý... ale zase nějak analyzovat, to ne.

Taková možná trochu kliše otázka, kterou vám asi dává každý, proč vydáváte na vinylu?

Pro mě je vydávat desky na vinylu přirozený, to není nějaká exkluzivita. Já jsem si od malička kupal desky na vinylu a když přišly cédéčka, tak jsem si je stejně nepřestal kupovat. Řekl jsem to už několikrát a řeknu to znova - vinyl znamená mnohem osobnější vztah ke kapele, aspoň já a moji kamarádi to tak máme. Pro mě je koupě vinylu nejlepším způsobem, jak se dostat co nejbliž ke kapele - hned po koncertě. Ale na druhou stranu to není o tom, že budujeme nějaký elitářský klub pro lidi, co poslouchají vinyly a zavrhnou digitální technologie. Já úplně chápu, že pro spoustu lidí je to cédéčko jednodušší. Kupuju si cédéčka i vinyly.

KDYŽ HOŘÍŠ

když hoříš, celej svět je s tebou, podzim sám i dým.
když hoříš, věty plynou, zebou - jseš blíž.
když hoříš v pustý zemi, ticho pole, prázdenej kruh.
když hoříš, nuda kape - vítáš každém vzruch.

NÁPADNĚ JASNÝ DÁLKY

ještě jednou tě slyšet,
mezi skálami v prázdným světě. nezhasínám...

poslední setkání v neznámý krajině. jsem sám.
nápadně jasný dálky.
poslední setkání v neznámý krajině. jsem sám.
sám proti nebi!
nápadně jasný dálky.

ZÁPAD

zvuk pro mrtvý srdce, víru vede zvon.
hladina bez břehů spí.
dlouhý stíny v mírný krajině, vír hvězd.
nezestárnu v bezvětří.

puklý srdce zvonu, stářím silnej tón.
bez obzoru vnímám hlas.
noční nebe ze střech světa, letní dech.
dlaně v proudu. řeka. čas...

MINUS CY.

můj pot je moje žízeň.
slaný pocty, krásná řeč.
day off - nejsem tu pro vás.
nic nedávám, neznamenám.

slušném standard (hezkej večer)!
lepší průměr (jste moc fajn)!

krok ven - dožeň vlastní hůl.
zimní verše, nuly, strop...
tichej čaj pro ranní přízrak.
mluv dál. neposlouchám.

NAŠE PŘÍBĚHY STÁRNOU

rytmus naší práce: dvě prázdný rovnoběžky.
ostrá místnost rohů a světla (je to past!)
to jsou fragmenty, ktererejm se vzpírám:
kroky bez posloupnosti, po stopách střel.
a terč protnutí v nedohlednu.
naše příběhy stárnou.

tohle tělo mě drží uvnitř,
kde je každá nová zkušenost
jen znova vyhloubený údolí.

HŘBET

umění spánku:
čekám na kresby v kůře,
když sen nastaví záda.
pak přejdu zpátky.

zakázaný města.
nebezpečný slova. sen hrůz!
den pod ni stmívám...
rozum bez konce.
v bezčasi na vodní pláni hřbet
a po něm přecházím
zpátky do dne.

JOSEF KOROUS (*1983)

Josef žije v Losiné nedaleko Plzně. Po maturitě na SPŠ elektrotechnické absolvoval náhradní vojenskou službu v Městské charitě Plzeň, kde i nyní dál pokračuje v práci. Píše povídky, které publikuje především v rámci aktivit Ason klubu. Pokud chcete o Pepovi vědět víc, stačí se podívat na jeho osobní stránky www.yosef.wz.cz.

Pepa o sobě

Dívám se kolem sebe, poslouchám, čtu, přemýšlím a zkouším tvořit. Snažím se trochu něco dělat pro lidi, snad to není alibi ani póza, neřeším, prostě bych tady jinak fungovat nedokázal. Zajímá mě filosofie, spíš jako baví, než že bych hledal moudra. Zajímají mě sny. Zajímají mě možnosti, které přináší technika, i když mne mrzí, jaký k ní má většina lidí přístup.

To co píšu... Ke štěstí stačí málo... možná proto nepíšu veselé a šťastné věci. Neměl bych o čem psát - přečtete si třeba něco od Oshoa, tam je všechno. Tak píšu o smutných a zvrácených věcech. Neznamená to, že bych byl smutný a zvrácený, ač veselý a vyrovnaný taky ne. Každý by chtěl být veselý... milovat... a tak, ale když s tím jdeš ven, někdy se ti vrací věci, že bys brečel. Ale nemůžu nemít rád lidi, člověk - to uvnitř - je zázrak. Snad nemůžeme hned změnit skutečnost, ale myšlenky jsou a budou svobodné. Proto je důležité tvořit a tvorbu sdílet s ostatními.

Pepa o svých povídkách

"Červí hvězda" je možná nihilistická, záleží na pohledu. Je to to, co píšu poslední tři roky: povídka (horor - SF) - situace, děj, pointa. Reakce kamarádů: je to docela hustý. "Jenom slova" je něco jiného, pokus zaznamenat myšlenky. Píšu si to většinou pro sebe a jenom občas to má formu, že si troufnu dát to na net. Není to vůbec "hustý", nedá se to žánrově zařadit, ale možná to o mně vypovídá víc než všechny ty povídky.

ČERVÍ HVĚZDA

Tunely někým prohrabané mezi sutinami. Oblouky mostů, části hal a průchodů se zborcenými střechami. Holé cihly, střepy skla, šedohnědá trouchnivina věcí, které už nejsou pouze rozbitým čímsi, ale naopak se už stávají něčím jiným, novým. Šepot větru, jak se zdá, je jediným zvukem. Zkus se však zaposlouchat pozorně a možná uslyšíš ozvěny zvuků, které nejdou zařadit nikam. Něco obrovského se blíží a vzdaluje... Zvuky přicházejí z dálky a doufáš, že to tak bude pořád.

Ze světa se stalo hnusné místo k životu. Někdy máš ale pocit, že sem směřovala celá tvá existence. Porozumění, víra, láska, to všechno ti unikalo, ale pořád jsi mohl věřit, že se to změní. Teď je jisté, že se nezmění nic. Jako po každém krachu i teď se procházíš mezi pozůstatky nenávratna, prohlížíš si je, dotýkáš se jich a přemítáš, jaké by to mohlo být, kdyby... Ale nenávratnem teď není úsměv lidské bytosti, ale vůbec všechen život předtím. Svým způsobem to zlehčuje spoustu věcí. Není nutné dělat nic, protože není jak a proč. Jediné, co zůstává, jsou otevřené oči, které zachycují okolní rozklad a překrývají jím zbytečnou vzpomínku na lidi a jejich svět.

Nezmizel úplně. V zemi jsou díry a v těch děrách život, ve všem přizpůsobený prostředí. Pokud lidská rasa nikdy nedosáhla plnosti svého potenciálu na sluncem osvětlené zemi, je směšné doufat, že tak učiní v betonových kryptách. Hierarchie se tam stala novou totalitou. Není žádný život mimo podřízenost a nadřízenost. Červí lidé nežijí, pouze přikazují a poslouchají. Co a koho? Nevíš, jako kdyby na tom někdy záleželo. Jen jistota, kdy přijde trest a kdy povýšení, a to jim stačí.

Potkáváš ženu s dítětem. Ona je velmi tlustá, musí to být nemoc protože jídla je všude málo. Dítě, holčička, si prohlíží malé žluté kvítky vyrůstající z trochy čisté země v keramické nádobě, zázračně uchované mezi hromadami trosek uprostřed nepatřičně zasněného zákoutí.

"Nečum na to!"

Dítě se otáčí.

"Ona je blbá, ale má štěstí. Bude mít nejlepší výchovu," říká ti žena.

"Já jsem měla blbou výchovu, věci a lidi a barevný kraviny. Ona hned vidí, o čem je život. Hlavní je se nažrat. Nažrat se víc než voni a voni potom můžou chcípnout. Tím líp, bude víc žrádla pro mě. Když je nejhůř, říkám jí, máš kundu a ta má ňákou cenu."

Někteří lidé žijí na zemi. Míjejí se jako dřív divoká zvířata. Komunikují mezi sebou ze zvyku, část mozku ze sebe chrlí údaje a myšlenky beze vztahu ke skutečnosti: potkal jsi šedivého starce brblajícího si pro sebe. Dal ti konzervu a rozežvatlal se, stěžoval si na samotu. Pak se obrátil opačným směrem než ty a na odchodu vykřikoval, že ve dvou se to lépe táhne. Hodně lidí mluví o věcech před tím. Povídají si, co je v televizi, a přitom obezřetně vyčkávají až se ten druhý ohlédne, aby neviděl čepel moc brzo...

Žena se usmívá na holčičku. Je šťastná. Jdeš pryč. Pořád někoho míjíš. Občas se setká víc lidí. Občas souloží, občas se jedí. Někdy se spojí v kmen, objeví se vůdce, zalezou pod zem a stanou se z nich červi. Bojíš se, že jednou vylezou červí lidé ze svých děr a země bude jejich. Cítíš, že se to stane už brzy. Myslíš si, že červí lidé tady byli už předtím a zničili svět, protože potřebovali díry a stín a hromady suti, ze které postaví svá obrovská, mravenišťím podobná města, pyramidové světy, kde každý je někomu podřízen a každý někoho ovládá.

Hledáš cestu ven z nekonečných chodeb zříceného světa. Jdeš pořád jedním směrem a doufáš. O co snazší je cesta dolů, cesta odevzdání se červím lidem. Je to cesta, která se stále zkracuje. Jednou stačí zastavit se a budou okolo tebe, budeš jeden z nich. Pospícháš, musíš ven, musíš pryč, rychle, rychle! Nohy krvácejí. Měl jsi boty, rozpadly se. Rozřezal jsi pneumatiku a vyrobil si sandály. Máš taky nůž, moc ho nepoužíváš. Ve svitu měsíce jsou zuby tím, co rozhoduje a z prstů se stávají drápy, co vyškrábnou oko a rozdrťí chřtán, zatímco přes den vládne pochybný smír. Máš různé

hadry a taky plachtu, kterou nosíš jako plášť, jeden cíp přehozený přes hlavu. Slunce hubí červy, ale je nebezpečné i pro tebe. Někdo říká, že už to není slunce. Ale co potom tedy?

V noci se probouzíš v chodbičce plné prachu, kam jsi se schoval před měsícem. Měsíc lidi mění na masožravé příšery. Za úplňku se někdy probouzíš s rukama od krve a před tvou dočasnou norou leží kusy krví mokvajícího masa olepeného pískem, jak jsi je vláčel k úkrytu. Olížeš prsty a chce se ti zvracet. Potom ale dostaneš hlad a písek ti skřípe v zubech, slyšíš ten dotěrný zvuk, i když jsi dojedl. Když ho slyšíš pořád, tak vylezeš ven a kousek od tebe se nestydatě krmí jiný dravec, se kterým jsi v noci uštvál kořist. Příště se můžeš stát kořistí sám. Tato noc však byla klidná, až na sen o černých planetách. Kroužily v nesmyslných drahách, střetávaly se a mýjely ve vesmírné noci. Spíš jsi je tušil než viděl. Po povrchu planet se pohybovaly obrovské tvary, stroje nebo živočichové...

Tunely a průchody, části stok a sklepů a podzemní dráhy, zbořeníště. Jsi zesláblý a nohy jsou těžké, máš strach, že bloudíš v kruhu. Sem tam leží pohozená kost, varování?

Klopýtavé kroky ve tmě.

Stařec chodí dokolečka kolem totemu svého svérázného božstva vyrobeného ze zohýbaných trubek. Všiml si tě.

"Není cesta ven. Zapomeň na to," směje se.

Ten člověk do tebe vidí. Rozhodneš se vzít jeho radu doslova. Cesta ven. Zapomenout. Jen kroky v prachu, klopýtání přes cihly. Žádná cesta není. Zapomenout. Zapomenout i na to, že jdeš. Tělo může kráčet samo, nezávislé jako je autobus nezávislý na klimbajícím pasažérovi. V tom ostatně spočívá umění všech cestovatelů všední šedí, umět se vypnout. Stahuješ cíp plachty víc do obličejů. Víčka se mhouří.

Víčka se otevírají, v ústech pachů žízně. Zima leze vzhůru tvýma nohama. Sandály jsi někde ztratil. Pod chodidly cítíš tvrdý asfalt magistrály. Kolem se s řevem prabytných tvorů z legend ženou obrovské automatizované nákladáky, stejné jaké si pamatuješ předtím. Kam ještě teď jedou? A odkud? Jaká síla je

pohání? Na obě strany jen nekončící magistrála a proudy příšer. A jejich řev, není to ten zvuk z dálky, kterého jsi se bál? Jdeš po krajnici. Nevšímáš si studené noci. V myšlenkách se stáváš strojem, který rozháni tmu řadami světlometů, rozráží vzduch ocelovou přídí, uhání nocí nezkrtnou silou mnohaválcového motoru... Znovu zapomínáš na své tělo.

V polosnu vidíš proražená svodidla, brázdy ve vyschlé půdě a dole pod náspem pomačkaný trup nákladáku. Sešel jsi dolů a prohlížel si mrtvého obra, otevřel jsi poklop servisní kabiny. Uvnitř nevelkého válce páchnoucího statickou elektřinou se červeně rozblíkal displej. Hledal jsi údaje o počátku a cíli trasy, ale všechno splývalo, až tě rozbolely oči. Snad nějaká jména měst. Je to vůbec možné, že někde ještě žijí lidé jako předtím? Nebo jsou stroje na cestě celý ten čas, křížují mrtvým světem, pořád podle stejného programu, zásobeny palivem z automatických zásobovacích stanic? Nápad! Zkoušíš komunikační zařízení, satelity jsou živé! Signál o pomoc.

Už z dálky kvílí brzdy zastavujícího nákladáku. Škrábeš se do kopce, v odstavném pruhu oddychuje impozantní stříbrolesklá obluda. Rozpraskanýma rukama se opatrně dotýkáš ošlehané plastové masky, pak vyšplháš k servisnímu poklopu. Skrčíš se uvnitř nevelkého prostoru a prohledáváš dotykové menu. Nejbližší palivová stanice je Supergas 89. Nastavuješ pilota, otevíráš zelený plastový sáček s nouzovou dávkou, polykáš obsah tub a šustících obalů...

Supergas 89 je tichá. Automatické čerpací stojany se ujímají nákladáku a doplňují palivo pro další bezcílnou pouť. Vratké pozůstatky všech těch KFC a Mekdonaldů vypadají, že se každou chvíli zhroutí. Někde dole by měly být podzemní nákupní pasáže. Možná jsou tam lidé. Možná červi. Na šednoucí obloze bledý měsíc. Sedneš si, obejmeš kolena a čekáš.

Vybavuješ si myšlenku, která tě napadla někdy předtím. Byla o slunci a měsíci. Oba dva provázejí lidstvo od nepaměti, oba byli zvyváni jako božstva. Slunce, až příliš zářivé a jasné pro oči otevírající se ze sna nebo dlouho hledající cestu temnými bludišti,

měsíc, pán vod, falešný a zrádný. Mohl být člověk jiný, než byl, dokud nad ním měla vládu tato dvě nebeská světla? A nemohl by být lepším, kdyby se zrodila nová hvězda? Ale to všechno je teď marné a najednou cítíš strach číšící z volného prostoru okolo, z posměšného pomrkávání hvězd a z temného nekonečna za sebou.

Scházíš po schodech, cáry tvé plachty pleskají ve víru klimatizace. Světlo a chodby rozbíhající se do nekonečna. Všude barvy a zvuky, všechno čisté a lesklé. Butiky s oblečením, elektronika, hudba, restaurace... Svírá se ti žaludek, ale nedefinovatelný, už ani ne nepříjemný, slabý zápach je vším, co po potravinách v regálech zbylo. Mrazáky pořád pracují, ale uvnitř jeden kus ledové hmoty. Nacházíš konzervy a cpeš se tím prvním, co ti přijde pod ruku, slizkými studenými játry, pak mandarinkový kompot a kyselé okurky, nakonec dlouhá řada lahví, otevíráš jednu po druhé a upíjíš...

Zdá se ti o osamělém zkrouceném stromě na mořské pláži.

Stojíš mezi věšáky s oblečením, vybíráš si něco pro další cestu. Na chodbě už máš celou hromadu věcí z různých obchodů, mapy, knížky, kletr, konzervy, vaříč, také své staré hadry a špinavou plachtu.

"Mohu vám s něčím pomoci?"

Roztřesou se ti ruce. Někdo je za tebou.

"Budete si chtít vyzkoušet?"

Pomalou dýcháš, aby ses ovládl, po celém těle ti raší kousavý pot.

"Kabinky jsou támhle vzadu."

Nalíčená žena v uniformě prodavačky ukazuje na modré závěsy kabin.

Je krásná. Vyvolává v tobě úplně jinou touhu než ženské bytosti přežívající v troskách. Dotýká se dávno zabité víry ve vzájemné obdarování vším, co člověk má.

"Kdo jsi? Kolik je vás tady? Kam všichni odešli?"

"Jsem prestižní prodejce outdoorového oblečení, určeného pro náročnou turistiku v extrémních podmínkách stejně jako

rekreační trávení volného času pro celou rodinu. Kromě nové kolekce Sailor, kterou si právě prohlížíte, doporučuji vaši pozornosti..."

"Pojď se mnou!"

"Promiňte ale..."

"Pojď, musíme se odtud dostat," řveš do dokonale krásného nehybného obličejce.

"Kam? Prosím?"

"Kam...? Kam...? Pryč! Pryč odtud!"

"Vyčkejte prosím příchodu odpovědného pracovníka. Vyčkejte prosím příchodu odpovědného pracovníka. Vyčkejte..."

Robot? Pohyblivá figurína? Za chvíli se rozezvučí amplion a vyvolává vedoucího prodejny.

"Vyčkejte prosím... ať se dostaví do... příchodu odpovědného..."

Hážeš věci do kletru, zabalíš se do své staré plachty a utíkáš na povrch, schody bereš po třech.

Nevíš, jak dlouho už jsi zase na cestě. Je noc a měsíc v novu. Nějak ale víš, že jsi se dostal zpátky. Všechno je zase jako předtím. Svítá uprostřed noci? Ne, to za kopcem před tebou sálá světlý smog velkoměsta. Kráčíš ke světlu, v jehož stínech však červí lidé, vytrvalí jako mravenci, pracují na zkáze světa pro vítězství svého řádu. Přijdeš mezi lidi, řekneš jim co se stane. Čím začít, ptáš se sám sebe, co bylo hlavní? Ve vzpomínkách ale vidíš samé zbytečné věci, nevíš jak mohly způsobit to, co se stalo. Na kom leží vina? Všichni přece jenom žili, mnozí nijak bohatým nebo přepychovým životem, někteří jen přežívali. Nikdy nebyl na nic čas. Nic nebylo zadarmo. Všichni si na něco hráli, ale hrát si neuměli. Nerozumíš tomu, nevíš na co nebo koho ukážeš. Nevíš, kdo byl červ. Nákladní stroje tě míjí se zlověstným křikem.

Pak provoz ustává a je ticho. Stojíš na vrcholku kopce uprostřed mnohaproudé vozovky. Tisíce světýlek v údolí pod tebou... Hledáš to jedno, jedno jediné světýlko, ke kterému by jsi zamířil. Pozdě si uvědomuješ, že žádné nesvítí pro tebe. A jsou to

světla bledá, světla chvějící se v předtuše zkázy nebo nemocně pulzující horečnatými barvami. I kdyby jsi jim chtěl pomoci, strach ti už nedovolí k nim sejít. Možná, domyslíš si, to není žádné město, ale pochodně červů vyšlých ze svých děr.

Zvedáš hlavu k nebi a s pláčem voláš novou hvězdu. Měsíc zmizel, slunce nevyšlo... a v sinavém svalu stojí mrazivý naprosto černý bod, hvězda nadcházejícího věku. Všechno tedy bylo marné. Z dálky se blíží řev. Čekáš.

17. dubna 2005

JENOM SLOVA

Večer. V zamyšlení jsem minul přestupní zastávku, a tak mne čeká nikoli nevídaná procházka. Už z okna tramvaje je totiž všechno jiné. Nebe - ne modré, ne černé, a měsíc, hvězdy, v nepopsatelných barvách, jako skoro před rokem, kdy mne nenapadlo jiné slovo než "pastelkové ráno". Zřetelnost každého jednotlivého listu, jedinečná záře zeleného zlata, a ostré tušové obrysy větví... Pravděpodobně jsou nějaké tunely v plynutí času a prostoru, které spojují loňské pondělní srpnové ráno, kdy mělo všechno barvy pastelkové palety, s tímhle dubnovým pátečním večerem a s dalšími okamžiky, které byly nebo přijdou. Vzpomínky a nové dojmy v tisíckrát viděných scénériích, které posouvají význam věcí někam... kamsi... zatím... chybí slova.

Dívám se na nebe a na květy v korunách stromů a nedokážu to popsat, ale dívat se vlastně stačí, dívat se a dotýkat... Lidé se obvykle na ulici nedotýkají stromů a květů. Lidé se vůbec chovají divně. Zvláštní, jak musí člověk bojovat s mateřským jazykem, a zrovna, když chce dát najevo něco stonásobně silnějšího než běžné každodenní zážitky, pro které se nám slova skoro samy vnucují. Během odpoledne, kdykoli jsem měl v práci chvilku času, jsem psal dopis, mnohokrát přepsaný, snad marně, protože

významu možná rozumím jenom já. Univerzální newspeak není vytvořen pro deskripci citů, i když používá slova, která jim náleží, dává jim vlastní nízký obsah. I to nejupřímnější sdělení se stává účelovou manipulací, je-li tak čteno. Možná mluvíme každý jiným jazykem a komunikace je jenom bezobsažný rituál, jehož nedodržení bude potrestáno mlčením, jako už tolikrát. Ale v tom je právě láska krásná, že vždycky znovu oživí víru v možnost dorozumění i v tomto rozděleném světě, víru, že ten druhý není jenom špatně naprogramovaný robot, ale cítící člověk jako já.

Víru v dorozumění a ve změnu, která smaže všechnu tu prázdnotu minula. Je to hrozné chtít vzít rok, dva, tři života a vymazat je kromě několika marných okamžiků naděje... ale nezbývá nic jiného, protože ten zbytek, ne, ten opravdu za nic nestál, jen myšlenky a sny, a ty zůstávají... Věřím, že lidé potřebují lásku. Věřím, že dát lásku je vůbec to nejkrásnější, čeho je člověk schopen... ne, já určitě nikdy nic krásnějšího nedokážu a ani nechci, vždyť to přece stačí, kolik lidí prožije život zdánlivě pestrý a naplněný a přitom vlastně prázdný, protože v něm chyběla právě tahle jediná věc. A přijmout lásku to snad nemůže být tak těžké, myslím si.

Už je půlnoc, jsem doma a to nejdůležitější bylo učiněno, první vratký krok za zdmi uzavřené totality všední skutečnosti... a najednou strach z každého dalšího kroku... strach z ozvěny... ale pryč se strachem, jediné čeho je třeba se bát je ticho... cokoli jiného je dobré... slova... jenom slova... a přitom jediné slova snad jednou něco změní. A i když třeba teď ne, není proč se bát, jsou-li večery jako byl tento.

15. května 2005

HELENA HLAVINKOVÁ (*1980)

Helena píše velmi zajímavou poezii, která je plná zvláštních obrazů a obrátů, jež inspirují. Básně jsou psané volným veršem a mě hned od počátku jednoznačně zaujaly svou obrazotvorností. Nemá moc smysl dál teoretizovat. Přečtěte si je!

Helena o sobě

Narozena: 7. 11. 1980 v Kutné Hoře.

Školy: základní a střední odborná škola v Kutné Hoře, Vyšší odborná pedagogická ve Svatém Janu pod Skalou, dálkově studuji VŠ pedagogickou v Hradci Králové.

Zaměstnání: pedagog volného času na Církevním gymnáziu sv. Voršily v Kutné Hoře.

Záliby: hudba od folku po metal, lidovky a keltská hudba, zpěv, práce s dětmi, literatura, film, toulání přírodou, jízda na kole.

NAFUKOVACÍ

Kéž by byl den
nafukovací.

Nafoukla bych si ho
a plula na matraci
jezerem hodin,
co neúprosně tikají.

V barevném albu
přibude pár fotek
a toužebných rádků.

Unášena větrem,
stihla bych odeslat pohlednici,
kterou jsem ještě nenapsala.

HRA STÍNŮ

Na zdi
v nitru stínů dvou srdcí.
„Dej se mi“ křičelo jedno
aniž bylo slyšet.
„Já se ti dám“ a nepohnulo ústy.
A tak druhé pozřelo jedno.
Jedno toužilo po naplnění,
avšak ztratilo se v tom druhém
i se svou prázdnotou.

MOJE SRDCE

Moje srdce je
klinkavý zvoneček,
prázdný hrneček se srdíčkem,
kyticke bez vůně,
růže bez trnů,
žárovka bez drátků,
ptáček s křídélky, co ho neunesou.

NEDĚLNÍ

Každý si hledá
své místo
v rychlíku.
Letmý pohled
prokoukne člověka,
co sedí tu
s Tebou.
Nechci být poznán

a krčím se
v koutku.
Výmluvy jsou na nic,
když musím tu být.
Sledovat vrásčitý obličej
toho naproti
a dělat, že se mě to netýká.
A počítat sloupy a tunely.
Než zase půjdu
po svých.

ZTRÁCÍM SE

Ztrácím se
v souvislostech života.
Kam mě zaneseš?
Nepřestávám se hledat
pod železničním mostem.
Přemýšlím o slovech a myšlenkách.
Kolik toho máme v moci změnit?
Rozplývám se
v listech a korálcích vody.
Vířím ve větru,
jako sáček od svačiny z hlavního nádraží.
Křičím na větví
vprostřed parku, ale nakonec
je všechno jen suché listí a bublání vody.

V POLOSVĚTLE

V polosvětle
podzimní pavučiny

žlutne mi odvaha
vykročit do deště,
když padá pýcha stromů.
Zastavit se a chytit
okamžik krásy listu.
Barvy
vpravit si je do žil,
abychom přežili šed'.

PŘEBRODÍM

Přebrodím zamrzlé řeky.
Najdu klíč.
Na saních táhnou moje srdce
se slzou na víčku
proměním se v ledovou sochu.
A jaro ještě zavřené
v kleci paní Zimy.

PROMĚNA

Poutník: Dívka chodíc po rodné zemi kráčela v oblacích, hlavu nad nimi a do nebe daleko.
Dívka: Touhu zabalit a poslat na všechny adresy, psaní mezi řádky a nepochopení si vleču.
Poutník: V mysli i v ústech píseň, že sází na Milost.
Dívka: Odhodit závaží a ocitnout se na zemi.
Poutník: Realita a sen v souboji na život a na smrt. Honička v hlavě.
Nemocná mnoha láskami. Pod nohama Irská zem, však jen v její hlavě. Hrála teskně na flétnu. Kéž by mohla strhnout tu váhu, co má v hlavě a dát prostor srdci, které pláče v koutě. Obloha zcuchaná drahými snílků začala ronit slzy.

Dívka: Teď se docela ztratím v trávě plné slz. Útěkem se rány nezacelí. Ne, ani ztuhlostí bolest neutišíš.

Poutník: Až setkání, setkání s realitou. Ten bodlák u cesty co Ti rozedře kůži. Vítr vyfouká vodu z očí a pak v kaluži spatříš se docela jinak.

Dívka: Ach spatřit se nestačí, ale obejmout obraz na hladině.

Poutník: Už voda stříká. Padá. Nedbá špíny, co stéká jí po tváři.

KŘEHKÁ

Srdce květů jar
rodí se
zase
ke své neopakovatelnosti.
Stařec je dítětem
a děti vodí své matky za ruce.

LÉTO ZE ZAVĚROVACÍ SKLENICE

Léto v sluneční omáčce
s vlající hřívou beránků.
„Pojď, honem je vyhřátá voda!“
Křičí za okny skřivánek.
Což můžu?
Sedím přece
na dně sklenice s víčkem.

ONDŘEJ BURSKÝ (*1981)

Nyní se opět vrátím k osobě, s kterou spolupracuji již déle. Bohém, multiinstrumentalista, textař, básník a prozaik v jedné osobě - to je Ondřej Burský. Jeho hudební tvorba je plná drsného humoru z prostředí pitek a veselí. Povídky, kterých napsal celou řadu, jsou vážnější. Velmi často obsahují drsnější příběhy a obrazy, avšak ani vulgarismy a další prvky, které můžou na první pohled šokovat, nejsou nikdy použity prvoplánově a mají za úkol vykreslit určitou část reality bez příkras. Autor ve svém díle nechává promluvit svou fantasií, jež nezná mezí. Abychom celý obraz postavy dokreslili, připomeňme ještě jednu příhodu, kdy profesorky obdivovaly Ondřejův neuvěřitelný dramatický výkon v amatérsky natočeném improvizacním filmu a ptaly se, proč nešel studovat raději DAMU. Ondra s rozhodností odpověděl: „Vždyť mám srdce knihovníka!“

Ondřej o své tvorbě

Mohl bych napsat, že zmítán stíny těžké melancholie, zpít takřka k hranicím nevědomí, chytám se pera (tedy spíše klávesnice) nebo ztuhlými prsty hrábnu do teskných strun své prastaré kytary, abych vylil temného vína z nejzazších koutů své zmučené duše. Avšak to by již nebyla pravda.

Své zrůdné literární kreace jsem začal vytvářet v páté třídě základní školy pod vlivem hrůzostrašných snů, které mne mnohdy svíraly až do svítání. Hudba mne neokouzila svou barokní noblesou a uklidňujícími tóny, ale pouze svou prachbídnou schopností lámat křehká dívčí srdéčka a dobývat zdánlivě mocně opevněné klíny nevinnosti. Tedy tak jsem to alespoň dříve vnímal. Dnes již vím, že je to zbytečná námaha. Nepíši proto, abych se něčeho zbavil. Nesnažím se zpívat proto, abych pro svět plodil touhy své chlipně těhotné duše. Vyjadřuji se jen a jen kvůli ochotným, dobrým a obětavým čtenářům a posluchačům. Pozorování jejich reakcí a komentářů je pro mne skutečným stimulem veškerého "uměleckého" konání.

PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ

Již v dávných dobách svých studií jsem byl zcela fascinován obchodem, podnikáním, marketingem a ekonomikou. Zkrátka vším tím, co přispívá k tvorbě a hromadění hmotných i nehmotných statků. Literatura, zpěv, tělesná výchova, nic nehrálo na struny mé duše tak, jako libé cinkání mincí a šustění papírových bankovek, šeků, směnek a státních dluhopisů.

Hltal jsem školní předměty, které mne stále hlouběji zasvěcovali do podstaty získávání majetku. Osvoji si veškeré matematické metody, manažerské vědy i marketingové strategie. Chtěl jsem být bohatý. Naprosto posedlý vyhlídkami na bezstarostný život vyplněný jen nádhernou péčí o bankovní konta jsem se rozhodl pro pořízení živnostenského listu.

Jako obvykle jsem vstal po zapípání digitálního budíku. Když jsem se osprchoval, oblékl a upravil, sáhl jsem po plechové krabičce oblíbeného tibetského čaje a s hrůzou zjistil, že zeje prázdnotou. Vonný ranní šálek měl povzbudit a vzpružit mé myšlení, měl mi pomoci přijít na nevhodnější činnost, která by mohla být předmětem mého podnikání. Předmět podnikání to je ta nejdůležitější věc. Správně zvolený předmět podnikání zaručuje tučné zisky, stálý obrát zboží a následně i společenský úspěch. Není nezbytné nabízet zboží nebo služby, které jsou opravdu potřebné. Schopný obchodník přesvědčí zákazníka o tom, že to co nepotřebuje, ve skutečnosti velmi postrádá. Musí v něm vyvolat dojem nutnosti. Musí v něm vyvolat touhu. Zákazník nakonec nemůže ani usnout, dokud si produkt nekoupí. Tyto schopnosti ovšem vyžadují jistou dávku neohleduplnosti, netaktnosti a pevných nervů. Vším tím samozřejmě oplývám, jinak bych se neodvažoval vstupovat na kolbiště obchodování. Bohužel také oplývám značnou leností a preferuji příživnictví na věcech a nápadech již úspěšně zaběhlých a vyzkoušených, než abych se snažil vymýšlet zcela nové postupy a obory podnikání.

Vonný šálek k dispozici nebyl. Myšlenky se pozvolna a líně přelévaly a žádný nápad neosvítit temnotu bezradného tápání a marného uvažování.

Znechucen jsem opustil byt a šel do práce, kde jsem pochopitelně nehodlal zůstat příliš dlouho. Popravdě řečeno již jsem dnes ani nechtěl přijít. Chtěl jsem se na vlastní pěst vrhnout do světa zuřivého obchodu a vydělávat jen do vlastní kapsy, místo abych se pachtil a lopotil pro někoho jiného. Avšak ranní neúspěch s čajem a vymyšlením předmětu podnikání mne opět vrhl do víru pracovního dne. V mé kanceláři na mě čekala kupa práce. Jeden soukromý E-mail a dvě smlouvy k podepsání mě vyčerpaly natolik, že jsem si musel na tři hodinky zdřímnout na stole. Po pracovní době jsem zcela unaven opustil kancelář a šel si koupit nový tibetský čaj, abych povzbudil své zemdlelé myšlení a zbavil se tak konečně nenáviděného a prachbídne placeného zaměstnání ředitele peněžního ústavu.

Blížil jsem se ke svému oblíbenému obchodu s čaji, vonnými tyčinkami a indickým kořením, když jsem si na rohu ulice všiml malého stánku, u kterého seděla stará seschlá babka s roztrhaným šátkem na hlavě.

„Kupte si čaj! Kupte si čaj!“ volala na kolemjdoucí.

Pozdravil jsem a zeptal se, co je to za druh čaje. Babka začala mumlat:

„No to je velice chutný a voňavý čaj, domácí výroba, dlouhá tradice! Vyrábí se již od roku 1850!“ chválila své zboží.

„A mohu se na něj podívat?“ otázal jsem se s nedůvěrou.

„Ale jistě.“ odpověděla.

Otevřel jsem jeden pytlík, obsah nevypadal příliš vábně a už vůbec nevoněl. Spíše zapáchal. Asi jako ta babka.

„A kolik stojí?“ zeptal jsem se.

„Tři sta korun za dvě stě gramů.“ pravila hrdě.

„Cože? Tolik?!“ divil jsem se.

„To je pro vás drahé? Taková kvalita je k nezaplacení!“ chválila své zboží babka.

„Tak chcete ten čaj nebo ne?“

„Ne, nechci.“ opáčil jsem nevrle.

Když to babka slyšela hbitě mi sáhla do kapsy, vytáhla peněženku a začala řvát:

„Pomóc! Zlodějí!“

Tak jsem rychle popadl 500g čaje a utíkal pryč. Babka měla smůlu, nechtyla mě a peněženka byla naštěstí prázdná. Jakmile jsem dorazil domů, uvařil jsem si nový čaj. Nebyl moc dobrý. „Nebyl vůbec dobrý!“ usoudil jsem v okamžiku, kdy jsem běžel na toaletu. Donesl jsem zbylý čaj své známé do laboratoře k rozboru a ta zjistila, že je složen z křídý, sušených lopuchů a holubího trusu. Po této zprávě jsem se opět pozvracel. Nicméně vše zlé je k něčemu dobré. Konečně jsem objevil dlouho hledaný předmět podnikání. Hned druhý den jsem dal výpověď ze své neperspektivní pozice a začal s výrobou a prodejem nového druhu čaje. Jeho složení je téměř totožné s tím původním, jen místo trusu holubího, používám trus vlastní.

DEN ZA DNEM

den za dnem
ten co jsi nakrad
jen v rouchu hedvábném
vlečeš svůj náklad

pod tíhou záplat
konec svůj tuše
zářezů přibývá
na stránkách duše

co naplat
když v ústech suše?
a kdo smrti se vysmívá?

slepě a hlouše
...jen snílek a naiva

SAMI

mít nervy z oceli
to někdy nestačí
slovem svým psát
soudy nad smyslem života

usměj se příteli
v trní či v bodláči
lepší je spát
nežli vleklá samota

možná jsme nechtěli
však teď už to netlačí
no a ani nezebe
starat se jedině
jedině o sebe

FILIP VALOUŠEK (*1986)

Dalším autorem, který se se mnou již dlouho dělí o svou tvorbu, je Filip (nebo též Čonkin). Svou literární tvorbu zahájil jako publicista v interním periodiku pražského oddílu Krhúti. Později se začal věnovat i poezii. Sestavil několik souborů básní, z nichž knižně vyšla sbírka „Do slova a do písmene“ a „Vzpomínka na les“. Jeho poezie má vždy pevnou strukturu a možná působí trochu archaicky. Vždy je nositelem nějakého jasně cíleného postoje. To vše na mě silně působí! Pro toto číslo připravil Čonkin několik nepublikovaných okomentovaných básní.

Z rozhovoru s Filipem

čerpáno z knihy Vzpomínka na les

Čonkine, hned v úvodu bych se tě chtěl zeptat, jak bys sám sebe popsal někomu, kdo tě nezná. Jaké rysy jsou podle tebe pro tebe charakteristické?

To je vždycky těžké. Popravdě řečeno nemám moc rád takové ty chvíle, kdy člověk někam přijde a první věta zní: „Tak teď nám o sobě něco řekněte.“ Myslím, že některé věci by se člověk měl dozvědět, až když mě alespoň trochu zná. A já jeho, protože takhle nikdy nevím, co je pro něj zajímavé nebo důležité a nechci nikoho zdržovat výkladem něčeho, co ho vůbec nezajímá. Spíš než co bych mu řekl, bych se tedy ptal, co by možná měl vědět.

Vynechám-li takové ty základní věci, jako jméno, bydliště, datum narození, škola atd., pak asi nejdůležitější je moje činnost v oddíle. Té se věnuji již poměrně dlouho, i když teprve v poslední době je velmi intenzivní.

Jako student „filmové“ školy, by mezi mé zájmy měl patřit film, i když tady je třeba dodat, že většinu významných filmů, ať již z hlediska uměleckého, nebo technologického, jsem vůbec neviděl, protože na televizi se dívám málo a dívám-li se, pak téměř výhradně na českou tvorbu. Do kina se dostanu průměrně jednou za rok,

zpravidla když natočí film některý z mých oblíbených českých režisérů. Film mě zajímá spíše z tvůrčí strany, než že bych byl nějaký znalec toho, co už bylo natočeno.

Dříve patřila mezi mé zájmy ještě železniční a městská hromadná doprava, ale ta v poslední době ustupuje do pozadí. Vracím se k tomu jen příležitostně.

Z hudby poslouchám převážně folk, i když v posledních letech se nebráním ani jiným stylům, pokud mě konkrétní skladba nebo autor něčím zaujme.

No a samozřejmě psaní, i když to bych asi neřadil mezi své zájmy. Píšu, když je o čem psát, a když je nápad. Psát se nedá ze zájmu, z pouhé potřeby psát. Většinou z toho nevznikne nic dobrého. Někdy mě baví práce s již hotovými díly, ale samotné psaní je spíš jakási samozřejmá součást mého života (jako když třeba člověk chodí na záchod, nebo do školy), než že by to byl vyloženě zájem.

Myslím, že do odpovědi na Tvou otázku patří také něco o charakteru. Na to by ses ale měl zeptat spíš někoho, kdo mě dobře zná. Sám to můžu těžko hodnotit. Snad jen, že neznám špatnou náladu. Každá nálada je pro mě dobrá. Stejně jako radost i smutek, zlost, to všechno jsou nálady, které v sobě mají kus něčeho dobrého. Nesmí jich být příliš a nesmí trvat pořád, ale to platí i o náladách, které se obecně považují za dobré. Někdy se mi stává, že pocítím nedostatek některé nálady. Vzpomínám pak třeba na smutné události svého života, i když bych nemusel.

Snažím se brát věci tak, jak jsou. Jen máloco v životě se dá považovat za katastrofu. Když třeba neteče voda, pozoruji ostatní lidi, jak z toho dělají tragédii a nadávají, jak jim tohle může někdo udělat. Já si vzpomenu, že ještě před několika desítkami let se chodilo pro vodu do studně a před pár stovkami let nikoho ani nenapadlo, že by měl koupelnu s vanou a v ní kohoutek. I když je pravda, že vyspělé civilizace znaly vodovod ještě před naším letopočtem. Myslím, že je zbytečné kazit si náladu něčím, co se stejně nedá ovlivnit a kromě momentální menší pohody a větší

námahy to nic neznamená. Řekl bych, že v soudobé společnosti jsou mnohem závažnější problémy, než to, že zrovna někde neteče voda, nebo nejde topení.

Mám rád smysl pro humor. Alespoň ten ve skutečném životě, protože ten televizní se v poslední době často redukuje na primitivní pubertální narážky. A lidstvo se jimi nechá krmit a ještě je tupě opakuje. Snad proto, že se samo na nic lepšího nezmůže. Ve skutečném životě je to jinak. I když humor není vždycky zrovna dvakrát inteligentní, naráží na okamžité dění a dokáže zlepšit náladu i v napjaté situaci. Vznikají pak neopakovatelné momenty, které ani mnohdy nelze zaznamenat nebo reprodukovat, ale v danou chvíli jsou naprosto dokonalé. Musím říct, že humor nacházím téměř všude. Možná je to dáno i Krhůtstvím, že se mnohdy dokážu smát v situacích, kdy už ostatní tuhnou. Nevím, jak to bere člověk, který mě dobře nezná. Možná to může působit, že zlehčuji vážnou věc, ale některé situace jsou tak neřešitelné, že stejně nezbyvá, než se smát.

Poslední věc, kterou bych řekl, je že se snažím dodržovat slovo. Pokud to jde, tak úplně přesně, protože nemám rád, když to někdo nedělá. Když se s někým na něčem domluví, chci aby to dodržel a stejně tak to musím dělat i já. Pokud to někdo nedokáže, zkusím to dvakrát a potřetí se už na něj s ničím neobracím. Nemá to pro mě smysl.

To je tak krátce k těm rysům. Určitě by se toho našlo víc, ale teď mě hned nic nenapadá. Někdo jiný by to možná dokázal líp. Popsat sám sebe je hrozně těžké.

CHCI SE VRÁTIT

Já chci se vrátit zpátky domů,
srdce mi stále svírá žal,
když vzpomenu, jak dávno tomu,
co naposled jsem u nás stál.

Vzpomínám na stín vzrostlých stromů,
těch sto let starých, vzrostlých lip,
já chci se vrátit zpátky domů,
tam u nás by mi bylo líp.

Svět se však chová mnohotvárně,
vrátit se nesmím, sklapla past,
tak po světě se toulám marně
a marně hledám novou vlast.

Já chci se vrátit zpátky domů,
však ve světě se musím ztratit,
můj stesk přehluší hřmění hromů,
jak strašně moc se toužím vrátit.

Až jednou nezbude nic ze mě,
dejte mi na kytaru hrát,
přivezte na hrob kus mé země,
do které vrátil bych se rád.

Až jednou nezbude nic ze mě
a nebude mě nikdo znát,
přivezte na hrob kus mé země,
ať můžu pod ní klidně spát.

komentář: Pondělí 16. května 2005. Celý den jsem něco dělal. Ráno jsem byl ve škole, odpoledne na Kladně a večer zase doma. K básni mě inspiroval dokument o Janu Komenském, který jsem večer stačil shlédnout. Na chvíli jsem si zkusil představit pocit emigrantů a lidí vyhnaných ze své vlasti. Lidí, kteří strašně chtěli žít doma, ale bylo jim to odepřeno, v kontrastu s těmi, kteří si myslí, že všude jinde je líp. A pocit člověka, který umírá mimo domov a nemůže být uložen do rodné země, jak by si přál.

JARO

Já čekám dál, až přijde jaro
a čekám marně, zdá se mi,
vždyť mráz s holými dásněmi
mě ráno zase vyhnal za roh.

Ta vůně lesů už mi shází,
a tak pojidám čerstvý tvaroh,
já čekám dál, až přijde jaro
a ono stále nepřichází.

Jím čerstvý tvaroh s nudlemi,
jsem červený až za ušima,
nadávám furt, že je mi zima,
čekám až jaro bude mi.

Jako by Amor na mně dých,
sedá na můj obličej pára,
já marně čekám příchod jara
a venku stále padá sníh.

komentář: Neděle 13. března 2005. Celý den jsem proseděl doma. Asi nebylo dobré počasí na to někam jít. Možná deprese z dlouhé zimy a očekávání jara, které by mělo přijít co nevidět. Teď v létě si ani nedokážu vybavit proč vlastně. Snad jen, že se na jaře člověk nemusí tolik oblékat, než někam vyrazí, a že chodníky nejsou plné soli a štěrku, takže člověk doma tolik nenašlape.

MONITOR

Děti už odhodily chůdy
a u monitoru se tlače,

v noční můře se děsí zrůdy,
co střílí na ně z počítače.

Je trapné před monitorem se tlačit,
člověka vyvádí to z normy
a mnohdy špatně uvidí.
Až přestanou jim ty hry stačit,
pak obléknou si uniformy
a půjdou střílet do lidí.

Tak už to bude možná navždy.
Až přestanou jim ty hry stačit,
tak zvednou se a půjdou válčit
ne jenom jako - doopravdy.

komentář: Neděle 9. ledna 2005. Celý den bylo teplé jarní počasí. Spokojenost, která láká někam vyrazit. Škoda jen, že to nemá vydržet na dlouho. A báseň? Co říct? Zamyšlení nad současným stavem světa, hledání souvislostí mezi tím, co se děje kolem nás a tím, co se děje méně kolem nás, ale možná blíže, než si myslíme. A nakonec trocha filozofie. Toť vše. Každý nechť si sám vyloží, co chtěl „básník“ říci – bude mít nepochybně pravdu.

NEUMÍREJ

Zarývám prsty do Tvých vlasů,
které spadaly na podlahu.
Když dotýkáš se mého pasu,
mám pocit zbabělců a vrahů.

Čas najednou své kroky zmrazil
a zastavil svá soukolí.
A že's mě před pár lety zradil,

to mě teď vůbec nebolí.

Vzpomínám rychle, ale marně,
co všechno nestačil jsem říci.
Ta vlna jako na plovárně
teď asi zhasí Tvoji svíci.

Čas najednou své kroky zmrazil
a zastavil svá soukolí.
Tvá duše u mě žádá azyl
a já udělám cokoli.

Přejíždím rukou po Tvých zádech,
snad bolest trochu zažene,
sedíme po dvou, kamarádech,
tak neodcházej - ještě ne.

Přejíždím rukou po Tvých zádech,
snad bolest trochu zažene,
slabě se chvěješ, cítím nádech,
oči máš stále zavřené.

Nechceš-li, tak je neotvírej,
ač třeba někdo poručí
a jestli můžeš, neumírej,
neumírej mi v náruči.

komentář: Čtvrtek 28. července 2005. Po měsíci návrat domů. Velká změna a směsice pocitů. V básni pak především vzpomínka na kamarády, hlavně na ty, kteří byli a už nejsou... Na mnoho společných silných prožitků a překonaných těžkých chvil a v neposlední řadě na děti, které umírají na rakovinu, leukémii a jiné nevy léčitelné nemoci.

POCHODNĚ

Zas píšů báseň vprostřed noci,
to vzbudil mě hrozný zlý sen.
Zůstávám sám a bez pomoci,
zůstávám sám a unesen.

Cesta mě ještě čeká dlouhá,
jsem na půl cesty k zániku.
Dnes večer přepadla mě touha,
ta touha velkých básníků.

Vždyť v ulicích dnes ohně hoří
a noc je děsná, tmavá, černá,
snad schováme se za pohoří,
dokud nám pravda bude věrná.

Dnes znovu je černá noc světla
- Co stálo za ní původně? -
vší naději jakoby smetla,
dnes vzplály lidské pochodně.

Dnes ve městě jen černě svítá,
vždycky jsme shora pokáleni.
A společnost? Ta s námi zmitá.
Ta s námi zmitá k upálení.

komentář: Pondělí 25. dubna 2005. Asi se zase někdo upálil. Jak častý jev v poslední době. A proč vlastně? Vždyť doba, kdy se lidé upalovali na náměstí, aby poukázali na věci, které nejsou v pořádku je již pár let pryč. Nebo ne? Jisté je, že tehdy jsme si pamatovali alespoň jména těch lidí. Dnes neznáme ani ta. Občas se někdo zabije v autě, občas někoho zastřelí ve válce, občas se někdo utopí

v rybníce, na někoho spadne strom při bouřce a občas se někdo upálí. Jenže, co když opravdu není něco v pořádku?

POŠTOVNÍ SCHRÁNKA

Poštovní schránka na rohu ulice,
to není nějaká lecjaká věc.
Lidé tam nehází milostná psaníčka,
Bohumil, Klára ba ani Anička,
dopisy rozhodně nepíší nejvíce,
nepíší přestože mohli by přec.

Poštovní schránka v ulici protější,
též není nějaká lecjaká věc.
Lidé tam nehází milostná psaníčka,
tak jak je házela za mlada babička,
e-mail je rychlejší, e-mail je levnější,
to i to nejmenší dítě ví dnes.

Poštovní schránka dnes zeje prázdnotou
a zvolna rezaví na dvířkách zámky.
Nikdo už nehází do ní své dopisy,
tak tiše rezaví a myslí na kdysi,
z dálky zní nadávky večerní temnotou,
že zase zdražili poštovní známky.

komentář: Úterý 1. února 2005. Pár dní před tím se někdo pokoušel vybavit si text slavné básně. Napadlo mě při tom, že je jaksí zastaralá. Na druhou stranu se jednou pomocí ní budou děti moct v hodinách dějepisu učit, co to byla poštovní schránka. A já, když jsem se podíval na dnešní stav, dovolil jsem si parafrázovat.

LETADLA V MLZE

Další letadlo letí
a trochu poprchává,
léčíš si vadu pleti,
neboj se, to se stává.
A já zde na náměstí,
vžiji se do pilota,
náhle mi moje prsty,
drtí železná bota.

Náhle se něco děje,
co mám ve stresu dělat,
ta chvíle beznaděje,
jak by přede mnou čněla.
Tvoje oči to vidí,
říkáš: „To přece nelze!“
Netušíš, jak se řídí
velké letadlo v mlze.

Zase jsou slyšet rány
a někde hoří v lese,
jako dvě bílé vrány
navzájem ztrácíme se.
Pláčeme pro ty děti,
všechno se zdá být v řiti
a letadlo si letí,
do chvíle než se zřítí.

Všechno je vykoupeno
velmi vysokou daní,
klidně se mydlíš pěnou
a já tě hladím dlaní.
A kdyby něco spadlo,

kdo ví, jestli se vrátím,
možná jak to letadlo,
taky se v mlze ztratím.

komentář: Neděle 14. srpna 2005. Návrat z dlouhé cesty. Zběžně stačím shlédnout zprávy. V Řecku spadlo letadlo. 121 obětí a dost dětí mezi nimi. Večer jsem si pak stáhnul čerstvou písničku od Jaromíra Nohavici, která naráží na aktuální dění, konkrétně na rozprášení poslední technoparty. Melodie mi utkvěla v hlavě a pak ta směsice pocitů mě snad přivedla k té básni. Napadá mě, že možná stárnu. Vždycky, když se něco stane, napadne mě, jestli tam nemohl být někdo, koho jsem znal. Někdo, kdo mi bude scházet a komu jsem třeba nestačil říct všechno, co jsem chtěl. A taky se čím dál tím víc smírju s tím, že i já se možná jednou odněkud nevrátím.

ZÁVĚREM

Tento zine vypadá v dnešní době jako šílenost. Obálka na ručním papíře vytištěná technikou, na kterou si už nikdo ani nevzpomene. Uvnitř jen text, žádné barevné obrázky. Pro větší část obyvatelstva hrozná nuda. Tahle práce však vychází z mé potřeby poslat mezi čtenáře věc, která nebude produktem současného zrychleného způsobu života. VIA IMMUNITA si žádá, abyste se nad jejími stránkami zastavili. Čeká bližší kontakt mezi čtenářem a autorem. Čeká, že se díky ní možná i ve vás otevře prostor pro trochu tvůrčí pohled na svět. Moc dobře vím, že podobných pokusů o zajímavé šíření literatury je víc. Jsou však již na profesionální úrovni. Můj pokus je víc amatérský, a tak k němu prosím i přistupujte. Za každou Vaši reakci na tento plátek budu velmi vděčný!

VIA IMMUNITA - zine pro literární život

číslo: 1 □ datum vydání: říjen 2005 □ periodicita: občasná

Vydává d. i. y. nakladatelství Via Immunita.
[<http://diy.wz.cz> □ tomas.sibek@centrum.cz]

Své literární práce poskytl Adam Nenadál (Gnu), Josef Korous, Helena Hlavinková, Ondřej Burský a Filip Valoušek. Linoryt pro obálku vytvořil Jan Krumphanzl. Na ruční papír obálku vytiskl Zdeněk Síbek. Redakční a knihařské práce provedl Tomáš Síbek.

Vychází v nákladu 100 číslovaných výtisků. Tento má číslo:

/ 100